

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

SKIBKA

O J C Z Y S T Y – D O D A J
D O U L U B I O N Y C H

SKIBA to 'odkrojony pługiem wąski pas ziemi'. Zdrobniła SKIBKA to 'odkrojony kawałek chleba; kromka'. Wydaje się zatem oczywiste, że przejście znaczeniowe nastąpiło – na podstawie owego odkrojenia – od wąskiego kawałka ziemi do cienkiego kawałka chleba. A tymczasem jest odwrotnie. SKIBA to XIV-wieczne zapożyczenie ze staro-wysoko-niemieckiego: od scibe (dzisiaj Scheibe) o znaczeniu 'krążek, kromka, plasterek'. Najpierw zatem staroniemieckie określenie kromki chleba przenieśliśmy na „skibkę ziemi”, a następnie z tejże SKIBKI ziemi z powrotem uczyniliśmy określenie odkrojonego kawałka chleba. Obecnie w znaczeniu 'kromka' używa się w zasadzie tylko formy zdrobniającej SKIBKA, ale dawniej w tym znaczeniu była w użyciu również forma niezdrobniąca SKIBA. Zdrobnienie było zarazem spieszczeniem – wyrazem miłości, ale też szacunku dla chleba naszego powszedniego.